

Sygn. akt I C 88/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Ewa Tomczyk
Protokolant	Piotr Maciejek

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa L. J.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zadośćuczynienie w kwocie 140.000 zł

1. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda L. J. kwotę 125.000,00 (sto dwadzieścia pięć tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 sierpnia 2016 r. do dnia zapłaty,
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. zasądza od strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda L. J. kwotę 11.345,26 (jedenaście tysięcy trzysta czterdzieści pięć i 26/100) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. nakazuje pobrać od powoda L. J. z zasądzzonego roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. 75,72 (siedemdziesiąt pięć i 72/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od oddalonej części powództwa;
5. nakazuje pobrać od strony pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. kwotę 612,72 (sześćset dwanaście 72/100) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych od uwzględnionej części powództwa.

Sędzia SO Ewa Tomczyk

Sygn. akt I C 88/17

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 23 stycznia 2017 roku powód L. J. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 140. 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 września 2016 r. do dnia zapłaty tytułem uzupełniającego zadośćuczynienie za skutki zdarzenia z dnia 12 listopada 2015 roku. Nadto pozew zawierał żądanie zasądzenia na rzecz powoda od pozwanego zwrotu kosztów procesu wg norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik strony pozwanej wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Strona pozwana wskazała, że uznała swą odpowiedzialność gwarancyjną za wypadek, któremu uległ powód i wypłaciła kwotę 80.000 zł z tytułu zadośćuczynienia, która jej zdaniem wyczerpuje roszczenie powoda (77-79).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 12 listopada 2015 roku powód został potrącony samochodem na przejściu dla pieszych. Do wypadku doszło do W. na ulicy (...). Sprawcą wypadku był kierujący samochodem osobowym marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) M. G., który nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym przez to, że nie ustąpił pierwszeństwa pieszemu L. J. przechodzącemu po wyznaczonym przejściu dla pieszych, czym nieumyślnie spowodował u powoda bardzo liczne obrażenia ciała kwalifikowane jako chorobę realnie zagrażającą jego życiu.

Wyrokiem z dnia 23 czerwca 2016 r. wydanym w sprawie sygn. akt II K 245/16 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. uznał M. G. za winnego popełnienia przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. i za to wymierzył mu karę oraz zasądził na rzecz L. J. kwotę 5.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

(dowód: kopia wyroku – k. 14-15)

Pojazd, którym kierował M. G. był objęty zawartym u strony pozwanej ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej.

(okoliczność bezsporna)

W wyniku wypadku powód doznał wielonarządowego urazu ciała w postaci: - obustronnego złamania kości łonowych i kulszowych,

- złamania uda prawego,
- złamania podudzia lewego i prawego,
- złamania szyjki kości ramiennej prawej,
- złamania wyrostków poprzecznych kręgów L5 i LS,
- złamania wyrostka poprzecznego (...),
- złamania kości krzyżowej po stronie prawej,
- złamanie żeber: IX, VIII, VII i II strony prawej,
- złamania kości potylicznej strony lewej,
- krwiaka podpajęczynówkowego,
- złamania talerza biodrowego prawego,
- rany szarpanej pośladka prawego,
- niedowładu kończyny dolnej lewej.

Po wypadku powód był leczony do dnia 3 lutego 2016 r. w (...) Szpitalu Wojewódzkim w P., gdzie został poddany operacjom: - repozycji otwartej i stabilizacji wewnętrznej uda prawego, - repozycji zamkniętej piszczeli prawej i stabilizacji wewnętrznej złamania, - repozycji zamkniętej i zespolenia kości piszczelowej prawej, - chirurgicznemu opracowaniu rany pośladka prawego. W trakcie pobytu w szpitalu prowadzona była rehabilitacja.

(dowód: karta informacyjna - k.62-68)

Po opuszczeniu Szpitala w P. powód został umieszczony w Zakładzie (...) w R., gdzie przebywał do dnia 31.07.2016 r. W zakładzie tym powód był usprawniany rehabilitacyjnie i uczony chodzenia o kulach.

(dowód: karta informacyjna – k. 57-61)

W dniu 18.04.2016 r. powód został poddany operacji usunięcia śruby z podudzia prawego.

(dowód: wpis w historii choroby – k. 103)

W trakcie badania przez biegłego ortopeda w marcu 2018 r. powód skarżył się na bóle pleców przy schylaniu się oraz utrudnienia w chodzeniu - sztywne kolano prawe.

Dolegliwości bólowe o znacznym nasileniu, głównie kończyn dolnych i barku prawego utrzymywały się u powoda do 4 miesięcy po wypadku. W tym okresie powód przyjmował leki przeciwbólowe. Obecnie powód ma nadal znaczne utrudnienia w poruszaniu się i wykonywaniu czynności wymagających obu rąk.

Powód potrafi samodzielnie ubrać się, wykonać czynności higieniczne i przygotować posiłek. Obecne utrudnienia powoda związane są z ograniczeniami ruchomości kręgosłupa, barku prawego, dysfunkcji kolana prawego (przykurcz zgięciowy i skrócenie kończyny) oraz niedowładu kończyny dolnej lewej.

Rokowania co do poprawy wymienionych funkcji są niepomyślne z uwagi na możliwość szybszego rozwoju zmian zwyrodnieniowych pourazowych, głównie w obrębie barku prawego.

Z ortopedycznego punktu widzenia powód doznał 82 – procentowego uszczerbku na zdrowiu, na który składa się uszczerbek za:

- złamanie kości potylicznej strony lewej - pozycja 2 - 5%,
- złamanie żeber IX, VIII, VII, II po stronie prawej - pozycja 58 -10%,
- złamanie wyrostków poprzecznych kręgów L5 i L4 po stronie prawej i złamanie wyrostka poprzecznego Th 1 - pozycja 91 - 5%,
- złamanie szyjki kości ramiennej prawej z towarzyszącym ograniczeniem zakresu ruchomości barku prawego z dolegliwościami bólowymi powysiłkowymi - pozycja 113a- 10%,
- złamanie obustronne kości łonowych i kulszowych, kości krzyżowej prawej i talerza kości biodrowej prawej - obecnie bez dolegliwości i ograniczenia funkcji stawów biodrowych - pozycja 96 - 20%,
- rana szarpana pośladka prawego – z miernym osłabieniem siły mięśniowej - pozycja 143 (per analogiam) - 2%,
- złamanie prawej kości udowej, z osłabieniem siły mięśniowej uda prawego, przykurcz zgięciowy kolana prawego ze skróceniem (...) pozycja 147b -15%,
- złamanie kości podudzia prawego, z dysfunkcją chodu z osłabieniem siły mięśniowej i ze skróceniem (...) pozycja 158a-10%,
- złamanie kości podudzia lewego, z jego następstwami w postaci ograniczenia zgięcia grzbietowego stopy i brakiem ruchomości stawu skokowego - pozycja 158 a-5%.

Złamanie wielomiejscowe żeber tzw. złamania seryjne obejmujące znaczną część rusztowania kostnego klatki piersiowej prowadzi do jej deformacji, co uzasadnia kwalifikację uszczerbku na zdrowiu z tego powodu z pozycji 58.

Doznane przez powoda złamanie obustronne kości łonowych i kulszowych oznacza niestabilność i przemieszczenie spojenia łonowego i uzasadnia zastosowanie pozycji 96 a. U powoda doszło do zniekształcenia kostnego po przebytych złamaniach części przedniej miednicy, a w części wpłynęło również na upośledzenia chodu- poprzez dolegliwości bólowe powysiłkowe.

W zakres powyższego uszczerbku zakwalifikowano również złamanie talerza kości biodrowej prawej i kości krzyżowej.

Skutki złamania wyrostków poprzecznych kręgow L5 i L4 po stronie prawej oraz złamania wyrostka poprzecznego Th 1 kwalifikują do orzeczonego uszczerbku w ramach pozycji 91 i wysokości procentowego uszczerbku ze względu na ilość, bolesność i ograniczenie ruchomości L-S.

Rozpoznanie złamania wyrostka poprzecznego (...) i kości krzyżowej po stronie prawej znajduje się w karcie informacyjnej z Oddziału Urazowo - Ortopedycznej w P. z dn. 03.02.2016 r.

(dowód: opinia biegłego ortopedy J. B. - k.378-381 wraz z opiniami uzupełniającymi - k.402-403, 436-437, 468)

Powód w wyniku wypadku z dnia 12 listopada 2015 roku doznał urazów wielonarządowych, w tym głowy z krwawieniem podpajęczynówkowym, stłuczeniem mózgu, złamaniem kości potylicznej oraz wycofującym się uszkodzeniem nerwu strzałkowego lewego.

W związku z doznany w wypadku urazem głowy i jego powikłaniami w postaci stłuczenia mózgu, krwawieniem podpajęczynówkowym i złamaniem kości czaszki powód musiał być wprowadzony w stan śpiączki farmakologicznej, w której przebywał do 19 - 20.11.2015 r.

Po wybudzeniu powód odczuwał bóle głowy, które obecnie występują sporadycznie. Z dokumentacji medycznej wynika, że powód miał po wypadku niedowład kończyny dolnej lewej. Obecnie utrzymują się jedynie cechy dyskretne niedowładu nerwu strzałkowego lewego. Powód nie pamięta jak długo miał niedowładną lewą kończynę dolną, a nie ma także informacji o czasie występowania niedowładu tej kończyny. Na podstawie dokumentacji medycznej dotyczącej powoda można stwierdzić, że niedowład wynikał z porażenia nerwu strzałkowego. Stwierdzone bardzo dyskretne cechy uszkodzenia nerwu strzałkowego lewego, będące konsekwencją przebytego urazu podudzia lewego ocenić należy zgodnie z punktem 158a Tabeli uszczerbków stanowiących załącznik do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej na 1% (mieści się on w 5% uszczerbku przyznanym z tego punktu przez biegłego ortopedy).

Nie jest możliwe jednoznacznie określenie przyczyny zaburzeń chodu występujących u powoda, gdyż najprawdopodobniej wynikają one zarówno z przyczyn ortopedycznych jak i neurologicznych będących konsekwencją doznanych urazów. Na sprawny chód ma bowiem wpływ sprawny i zdrowy kręgosłup, mięśnie, stawy kończyn dolnych jak i układ nerwowy zawiadujący pracą tych struktur.

Powód nie ma objawów kwalifikujących do orzeczenia uszczerbku z punktu 10 a tabeli uszczerbków. Kwalifikację do orzeczenia uszczerbku z tego punktu spełniają poszkodowani, u których występują objawy nerwicy pourazowej manifestujące się między innymi uporczywymi bólami i zawrotami głowy, zaburzeniami koncentracji. Tymczasem podczas badania powód zgłaszał jedynie sporadycznie występujące bóle głowy, co nie daje podstaw do orzeczenia uszczerbku z tego powodu.

U powoda występuje osłabienie niewielkiego stopnia zgięcia grzbietowego palucha lewego połączone z zaburzeniami czucia w zakresie unerwienia przez nerw strzałkowy głęboki, co wskazywałoby na uszkodzenie prawdopodobnie pourazowe nerwu strzałkowego. Do pełnej oceny uszkodzenia nerwu strzałkowego konieczna jest dalsza diagnostyka w postaci badania (...).

W badaniu neurologicznym powód nie zgłaszał zaburzeń pamięci, orientacji. Kontakt z nim był logiczny, zaburzeń pamięci nie obserwowano.

W tabeli uszczerbków Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 2002 roku znajduje się uwaga, że według punktu 181 (w tym 181u) ocenia się tylko izolowane uszkodzenia pourazowe nerwów obwodowych, a w przypadku współistnienia uszkodzeń kostnych, mięśniowych i nerwowych (a tak było u powoda) należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń kończyn górnych i/lub dolnych – i tak został oceniony przez biegłego neurologa uszczerbek według punktu 158a.

(dowód : opinia biegłego neurologa B. B. - k.420-421, wraz z opinia uzupełniającą – k.458-459)

Pismem z dnia 24 lutego 2016 roku powód zgłosił szkodę osobową w zakresie ubezpieczenia OC pojazdu sprawcy. Zażądał zadośćuczynienia w kwocie 700.000 zł.

(dowód: zgłoszenie szkody - k. 19-23)

Pozwany uznał swa odpowiedzialność gwarancyjną za skutki zdarzenia i po przeprowadzonym postępowaniu wypłacił na rzecz powoda: -zadośćuczynienie za krzywdę w kwocie 80 000,00 zł, -koszty opieki osób trzecich w kwocie 4 008,20 zł, -zwrot kosztów leczenia, rehabilitacji w kwocie 280,00 zł.

(okoliczność bezsporna)

(...) Zespół (...) o Niepełnosprawności orzeczeniem z dnia 18 grudnia 2015 roku uznał powoda za niepełnosprawnego w stopniu znacznym - jako niezdolnego do pracy oraz wymagającego stałej pomocy i opieki ze strony osób trzecich - na okres do dnia 31.12.2017 r.

(dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności - k.17-18)

Powód ma 52 lata, z zawodu jest rolnikiem – ogrodnikiem, jest rozwiedziony. Po opuszczeniu Zakładu (...) w R. miał problemy z poruszaniem się (jedynie z pomocą balkonika, obecnie przy pomocy kul), przyjmował leki przeciwbólowe, zamieszkał u swej siostry U. J. i korzystał z jej pomocy w czynnościach samoobsługi. Nadal mieszka z siostrą. Obecnie powód nie kontynuuje leczenia. Przed wypadkiem podejmował prace dorywcze, obecnie twierdzi, że nie jest w stanie pracować z uwagi na niemożność utrzymania równowagi, jest uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy w kwocie 650 zł, ma zadłużenie alimentacyjne wobec syna. Siostra powoda dysponuje za jego zgodą otrzymaną przez powoda w toku postępowania likwidacyjnego kwotą.

(dowód: zeznania świadka U. J. – k. 477 odwrót – 478, przesłuchanie powoda- k. 478 odwrót – 479)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Okoliczności samego wypadku, rodzaj doznanych przez powoda obrażeń ciała i zaistnienie przesłanek odpowiedzialności deliktowej sprawcy wypadku (wynikające z art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 k.c.) za skutki tego zdarzenia nie budziły ostatecznie wątpliwości i nie były przedmiotem sporu między stronami. Poza sporem było także, że pojazd, którego kierujący wyrządził szkodę był objęty zawartym u strony pozwanej ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej, a co za tym idzie, że pozwany ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie doznaną przez powoda na podstawie art. 822 k.c. oraz art. 34 ust. 1 i art. 35 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., Nr 392). Niesporne było również, że u powoda nastąpiło uszkodzenie ciała i rozstrój zdrowia, które uprawniają go do żądania od pozwanego Towarzystwa (...) zadośćuczynienia za doznaną krzywdę - w myśl art. 445 § 1 k.c. Jednocześnie wskazać należy, że żądanie pozwu dotyczyło jedynie zadośćuczynienia (oświadczenie pełnomocnika powoda na rozprawie w dniu 30.11.2019 r. – k. 477 10 min. 49 s. – 11 min. 47 s.), pewne wątpliwości istniały w tym zakresie wobec uzasadnienia pozwu i treści pisma pełnomocnika powoda z dnia 23.03.2017 r. (k. 94),

Kwestią sporną pozostawała wysokość zadośćuczynienia.

Przyznanie zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę – w myśl art. 445 §1 k.c. - zależy od uznania Sądu a zadośćuczynienie powinno być odpowiednie.

Ma ono rekompensować krzywdę ujmowaną jako cierpnie fizyczne (ból i inne dolegliwości) oraz cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi i ich długotrwałość). Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień, ma charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego, a jednocześnie nie może być źródłem wzbogacenia.

Przepisy kodeksu cywilnego nie zawierają żadnych kryteriów, jakie należy uwzględnić przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia pieniężnego. Sąd winien wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności konkretnej sprawy mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych, prognozę na przyszłość, wiek poszkodowanego. W konkretnych sytuacjach musi to prowadzić do uogólnień wyrażających zakres doznanej przez poszkodowanego uszczerbku niemajątkowego.

Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego, który twierdził, iż ustalona przez niego kwota 80.000 zł jest adekwatna do doznanej przez powoda krzywdy, a żądanie dalszej kwoty z tego tytułu jest zbyt wygórowane. Rozmiar krzywdy i cierpień, jakich doznał powód wskutek wypadku zasługuje na wyższe zadośćuczynienie niż dotychczas wypłacone. Należy zwrócić uwagę, iż sam wypadek, w którym poszkodowany doznaje urazu nie ze swej winy, jest zdarzeniem niosącym poczucie pokrzywdzenia i przeżyciem negatywnym, których całokształt składa się na pojęcie niematerialnej krzywdy kompensowanej zadośćuczynieniem.

Nie budziło wątpliwości, że zaistniałe zdarzenie było źródłem cierpień fizycznych powoda. Sąd wziął pod uwagę charakter uszkodzenia ciała oraz jego skutki. Powód doznał przede wszystkim urazu wielomiejscowego w obrębie narządu ruchu oraz obrażeń głowy związanych ze złamaniem kości potylicznej.

Wypadek spowodował dolegliwości bólowe licznych części ciała, które utrzymywały się długo po wyjściu powoda ze szpitala, które ograniczały okresowo jego aktywność życiową, powód przez pewien okres czasu był unieruchomiony, następnie przed długi czas poruszał się za pomocą balkonika i kul, o których chodzi do chwili obecnej. Powód musiał poddać się długotrwałej rehabilitacji, korzystać z pomocy innych osób. Ustalając wysokość zadośćuczynienia Sąd uwzględnił, że powód doznał 82 - dwu procentowego uszczerbku na zdrowiu.

Skutki wypadku dla zdrowia powoda zostały ustalone na podstawie opinii biegłych ortopedy i neurologa, którzy sporządzili opinię po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną i zbadaniu powoda. Sąd podzielił wydane w sprawie opinie co konsekwencji zdrowotnych wypadku, jako że zostały sporządzone zgodnie z zasadami sztuki lekarskiej oraz przez specjalistów o niekwestionowanym poziomie wiedzy. Sąd nie podzielił zastrzeżeń do opinii formułowanych przez pełnomocników obu stron, biegli w opiniach uzupełniających wypowiedzieli się szczegółowo co do tych zastrzeżeń. Ponieważ wydane opinie były rzeczowe, kategoryczne i zawierały pełną odpowiedź na postawioną tezę dowodową nie zachodziła potrzeba dopuszczenia dowodu z kolejnych opinii, dlatego wnioski obu stron o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego ortopedy zostały oddalone. Wskazać należy, że opinia biegłego podlega ocenie według kryteriów: poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, sposobu motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej. Stosując wyżej wskazane kryteria wydane w sprawie opinie biegłych zostały uznane za miarodajny dowód. Dlatego też nie zachodziła potrzeba dopuszczenia kolejnej opinii.

Jednocześnie wskazać należy, że specyfika dowodu z opinii biegłego polega m.in. na tym, że jeżeli dowód taki został już przez sąd dopuszczony, to stosownie do treści art. 286 k.p.c. opinii dodatkowego biegłego można żądać jedynie „w razie potrzeby”. Potrzeba taka nie może być jedynie wynikiem niezadowolenia strony z niekorzystnego dla niej wydzwiku konkluzji opinii, lecz być następstwem umotywowanej krytyki dotychczasowej opinii. W przeciwnym bowiem razie sąd byłby zobligowany do uwzględniania kolejnych wniosków strony dopóty, dopóki nie złożona zostałaby opinia w pełni ją zadowalająca, co jest niedopuszczalne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II KKN 639/99, LEX nr 53135, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1974 r., I CR 562/74, LEX nr 7607).

Niezależnie od tego wskazać należy, że procentowy rozmiar uszkodzeń ciała jest tylko jednym z kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia i nie determinuje tej kwoty bez uwzględnienia innych okoliczności, jest to tylko pomocniczy środek ustalania rozmiaru odpowiedniego odszkodowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2005 r., I PK 47/05, Monitor Prawa Pracy 2006/4/208).

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia dostrzeżono, że wskutek wypadku powód był zmuszony do rezygnacji z dotychczasowej aktywności, przez okres ponad 9 miesięcy przebywał w placówkach medycznych.

Sąd uwzględnił również związane z chorobą cierpienia psychiczne powoda tj. ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi oraz następstwami rozstroju zdrowia. Przedmiotowe zdarzenie w sposób diametralny zmieniło sposób funkcjonowania powoda, powód utracił sprawność fizyczną, wypadek ograniczył jego możliwości życiowe. Nadto został uwzględniony dyskomfort spowodowany koniecznością korzystania z pomocy rodziny w codziennych czynnościach, jak również konieczność poddania się kilku zabiegom operacyjnym oraz rehabilitacji.

Biorąc pod uwagę opisane wyżej okoliczności stosowną dla powoda kwotą tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę byłaby kwota 210.000 zł. Kwota ta z jednej strony byłaby odczuwalna dla pokrzywdzonego i stanowiłaby rekompensatę za doznane cierpienia psychiczne, a zatem uwzględnia kompensacyjny charakter zadośćuczynienia, z drugiej strony jest umiarkowana i nie będzie prowadziła do nieuzasadnionego wzbogacenia powoda mając na uwadze aktualny poziom życia społeczeństwa.

Uwzględniając kwotę dobrowolnie wypłaconą przez stronę pozwaną z tytułu zadośćuczynienia (80.000 zł) jak również zadośćuczynienie zasądzone w wyroku karnym, do zasądzenia na rzecz powoda pozostawała kwota 125.000 zł, a dalej idące powództwo jako wygórowane zostało oddalone.

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 817 § 1 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Odsetki od zadośćuczynienia zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu (art. 321 k.p.c.) od dnia 18 sierpnia 2016 r., od którego strona pozwana na pewno z uwagi na termin określony w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych pozostawała w opóźnieniu. Przy uwzględnieniu, że roszczenie zostało zgłoszone 1 marca 2016 r., strona w dacie od której powód żądał zasądzenia odsetek pozostawała w opóźnieniu. Żądanie w zakresie zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę było uzasadnione i udokumentowane już na etapie postępowania likwidacyjnego, odsetki przewidziane w art. 481 k.c. powinny być zasądzone od dnia, w którym zgodnie z przepisami prawa ubezpieczyciel zakończył lub powinien był zakończyć postępowanie likwidacyjne i wypłacić należne świadczenie. Jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia w terminie wynikającym z przepisu szczególnego, lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 in fine k.c., uprawniony nie ma możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie. W konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu, powinny się należeć od tego właśnie terminu. Stanowiska tego nie podważa pozostawienie przez ustawodawcę zasądzenia zadośćuczynienia i określenia jego wysokości w pewnym zakresie uznaniu sądu. Przewidziana w art. 446 § 4 k.c. możliwość przyznania przez sąd odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia za krzywdę nie zakłada bowiem dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011 roku, I CSK 243/10, LEX nr 848109).

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu stanowił przepis artykułu 100 zd. 2 k.p.c., w oparciu o który dokonano ich stosunkowego rozdzielenia.

Z porównania kwoty dochodzonej pozwem 140.000,00 zł z kwotą zasądzoną 125.000 zł wynika, że powód wygrał sprawę w 89 %.

Koszty procesu po stronie powoda wyniosły 13.417 zł (opłata od pozwu – 7.000 zł, wynagrodzenie z tytułu zastępstwa prawnego w kwocie 5.400 zł oraz wydatek na opłatę skarbową od pełnomocnictwa), po stronie pozwanej w kwocie 5.417 zł – koszty zastępstwa procesowego i opłaty od pełnomocnictwa - łącznie 18.834 zł.

Zatem stronę pozwaną, skoro przegrała proces w 89 %, obciąża obowiązek zwrotu powodowi kwoty 11.345,26 zł (18.834 zł x 89 % - 5.417 zł).

Podstawę rozstrzygnięcia o pobraniu nieuiszczonych kosztów sądowych (wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłych w łącznej kwocie 688,44 zł - por. postanowienie – k. 481) stanowiły przepisy art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1800) w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c.

Stosownie do art. 113 ust. 2 ustawy Sąd nakazał ściągnąć od powoda, z zasądzonego roszczenia część wydatków Skarbu Państwa związanych z opiniami biegłych w kwocie 75,72 zł (688,44 zł x 11 %).

Natomiast w oparciu o art. 113 ust. 1 ustawy w zw. z art. 100 zd. 1 k.p.c. Sąd nakazał pobrać od strony pozwanej kwotę 612,72 zł jako część wydatków związanych z wydaniem opinii (688,44 zł x 89 %).

Sędzia SO Ewa Tomczyk

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom obu stron.

11.01.2019 r.